

УДК 94(477)«17»Гайворонський Г. Кривошея В.В., Кривошея О.В.

Українська козацька старшина. Полковник компанійський Григорій Павлович Гайворонський

Висвітлюється духовний заповіт полковника компанійського Григорія Павловича Гайворонського і дана характеристика його родоводу козацького періоду української історії.

Ключові слова: духовний заповіт, козацька старшина, полковник.

Постать Григорія Павловича Гайворонського і досі залишається невиченою. Навівши духовний заповіт полковника компанійського та родовід його родини (ми беремо лише одне наступне коліно – дітей, не торкаючись онуків), зробимо спробу зрозуміти життєвий шлях цієї людини, оточення, логіку його вчинків, а також отримаємо інформацію про економічні, духовні, соціальні здобутки як результат його життєвої діяльності.

Родовід Гайворонських

I

1. Павло

Д.: Гафія NN.

II

2. Григорій Павлович (? – 1684–1753) – службу розпочав в 1704 році, осавул полковий компанійський (1713–1728), компанійський полковник [1,11–16] (1728–1753). Був в низовому поході. Мав земельні володіння на Переяславщині. Для більш глибокого розуміння логіки його життєвих вчинків наводимо тестамент, написаний у 1753 році.

«Во имя отца, и сына, и стаго духа, Аминь.

В прошломъ 1752 мѣ году октября 28 го во время бытности моей на службѣ ЕЯ ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА в Заднѣпрских мѣстах, жена моя Елена Самосевна покойная, прикончинѣ жизни своей составя о движимихъ и недвижимих нашихъ грунтахъ и имуществу, во владѣнїи нашемъ полномъ находячихся, распорядя дїтей нашихъ в духовному тестаментѣ написала, извѣстне же ей тогда было что я в томъ походѣ с полкомъ в Заднѣпрскихъ мѣсахъ, (на поляхъ *якобы*) в мало моцїи и слабости здоровья своего былъ, и яко де я такожъ и она не бессмертны есмы, однакъ де что отъ працѣ нашей купно чрезъ ввесъ вѣкъ нашъ живучи /: кроме якобы упоценїя ест отческаго:/ всякой набутой худобы, опусъ при совершенной ея памяти и остатнїй волѣ, ведлугъ де ей замслу распорядился може слѣдующимъ тога порядкомъ. Перве сину нашему Стефану полковому обозному всѣмъ грунтамъ с мелницами нами купленими, состоящими едно де на рѣчки Золотонощи при урочищи Бакаевки, а дру-

гая в містечку ПБшанБ на рБчки Супой, движиме же де и недвижиміе во вБчное владБніе и дБтямъ его да будет а взу ношенія де собственной покойной жени моей; якобы ей отческое, рас писала по смерти ея отдат дочеремъ инымъ должень синь нашъ Стефанъ.

Параскевіи 100 рублей; Любови рублей; Маріи 100 рублей; Одаріи 100 ру и лБсъ в БакаевцБ близ пасБки состоячій, которой купленъ в Пилипихи Котярихи, за тридцат рублей, и двор з двома хатами и плБцомъ находинчимсБ близ церкові Троецкой в Золотоношы. Да меньшей же дочерБ АннБ 150 ру. До совершения же я возраста, синь Стефанъ имБет панянських уборові исправит, по реестру и со всБми же принадлежитостами касаючимись до акту веселого яко наслБдникъ имуществу иному должень де во всемъ ея прівидачи замужъ /: аще без удостойя:/ во всемъ видБть добропорядочно. А буди же де непожелает, он синь нашъ Стефанъ по реестру исправит, то де имБеть три дочери, иншей АннБ, от дат увесь скоть позоставшійсь набутій намы, а ис своего де собственного имущества испоряжат и снабдБват оную дочер нашу недолжен, /: кромБ от своего позволенія дат что похочБет:/ в поминовеніе же де покойной жены моей, он синь Стефанъ имБет, священникамъ на десят сорокоустов денгами отдати /: якіе сорокоусты уже сознаю что истрачени с поминовеніемъ обрядку хтианского;/ и вишписанное все покойная жена моя учиненное распредБленіе до волБ моей отдала, и ежели де я опос тестамента касоват непожелаю, тога де будет он у вБчнБй свой силБ, по смерти же де ея жени моей; ежели бы я имБль дочерБ АннБ вручат, Янковщину, то де повинен Стефанъ онохБй дат денег своїх 20 рублей, ибо за ту Янковщину дано денегъ Черушинець таковую сумму от мене, и нБ в чомъ де оному сину ише сину Стефанъ. От дочерей наших какъ в грунтх, такъ де и близ хутора на горБ препятствія неслБдовало, я же нижайшій за прибитіемъ з ЗаднБпрских мБст с команди в домъ за обявленіемъ вишчеписанном мнБ духовного дестамента, будучи при полномъ своемъ умБ, держа по всему многое разсужденіе, и разсудилъ себе, яко то я жени моей состав мнБ дестаментъ, не в полномъ обстоятелствБ и изясненій обо всБх движимихъ и недвижимих наших добрах, для того я той дестаментъ касую, дБбы по смерти нашей дБти наши едень з другимъ егос, и турбацій не имБли, а былъ бы между ими мир, а мнБ и женБ моей по смертех наших на оном свБте покой. Приказаль з нижеписаннимъ вираженіемъ сій остатний духовній дестаментъ от себе написат изяснати обо всемъ. А именно жена моя покойная сколько ее по мнБ вношеніе именно материзни непоказала. А в дестаментБ рас порядила неналежне, для того что толко в ношеніе ея было за нею 700 рублей, еднакъ же вБдаю я заподленно, что с того числа, покамест находячіеся тБ денги в содержаніи, от покойного Івана Булюбаша до рукъ ея виручены, покой на втерала, ища по судме 150 рублей, також де и без бытности моей в дому, а былъ я на службБ ЕЯ ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА с полком моимъ в низовому корпусБ, с того ея вношенія денег в дому моемъ своровано от ея з другими моими заслуженими пожитки 160 рублей о чемъ от нея и в собенной Золотоноской канцеляріи про тей подвиг тогда ж, особливо же тое покойная жена моя ревнуня вперед в поминовеніе души свой и о родителей вічно к сооруженію в новБ живоначалной Тройцы, храма Гпдна, отдала с тогож вношенія своего з свой волБ 200 рублей, якое число з видержкою в иску по судме, и за сворованнем, и в здержанБ к сооруженію храма зишло с того ея вношеннБ денег числомъ 510 рублей, и зосталних денег 190 ру

ея материзни, распоражае на дочерей наших, и сина за силу правъ по толикому числу недоводится, и то разсудиль я не от нея покойной то учинено, позаней skutвомъ писца де тестаменту, то воспослѣдовало, а осталніе 190 рублей денег, яко она в своѣй диспозиціи содержучи, безвѣдомо моего, росходонимъ по своему соизвольтъ учинила, и за неймѣніемъ в покойной при смерти денег, оставила сину нашему долгость, якіе без вѣдома и без бытности моеѣ в дому нея покойной занято, о чемъ и реестръ опосну сыну нашему ко отдачи вручила, на якомъ реестрѣ вмѣсто ея неграмотной и попис Марко Зеленскій подписался. Кой реестръ и я разсмотѣвши оному сину нашему приказалъ тѣмъ людемъ и уплатит, також де и по смерти моеѣ, ежели бы кто моглъ проискатся, з доправкою каковихъ долговъ наших, моих, и жени моеѣ, по облѣкамъ и без облѣквою, по показательству, то синъ нашъ полковий обозній Стефанъ яко наслѣдникъ всехъ добръ нашихъ долженъ без отмовно от дому нашего уплачивать. В покупке грунтовъ тихъ денегъ уношенія ея ни с продажи покойноѣ прадѣдизнихъ дідизнихъ моихъ и отческихъ грунтовъ нѣчего не употреблено. Точно якіе грунта ниже сего написаны, за единвіе только з моихъ трудовъ набутіе вступаю в службу з 1704 году, а былъ я в службѣ именно, в компанѣйскомъ полку в чине старшинскомъ, асауломъ полковимъ болѣе 15 лѣтъ, а з 1728 году и понынѣ полковникомъ, и получае окладъ противъ своѣхъ чиновъ с того числа куплею набылъ за денги грунта. Именно: в сотнѣ Золотоносской в мѣстечку жилой дворъ со всѣмъ построениемъ якъ нынѣ находится, в томъ дворѣ винница о двохъ котлахъ с трубами, и посудомъ, и иконому двору накуплены дворики з огородомъ и пустіе плещи, в вѣдомствѣ моемъ находячіеся, на подворахъ и в городѣ, о коихъ куплю явствуютъ. Також де за дворомъ при подваркахъ липы в окружности находячіеся взятъ отъ улицъ отъ казака Кліма Барабаша, до узвозу бокаевского, и до лану Ковбасиново, по дорожку и по дворъ сотника Евстафія Жеребедко, даже до помянутой паки улочки, Барабашевъ, другіе же поле пахатне, и сѣнокоснія, около близости к Золотоноши с казакомъ броварскимъ, и посудомъ со всѣмъ, куниция на предъ греблѣ в Золотоноши с плещомъ, в Бакаевцѣ на рѣчки Золотоноша месница о трохъ колахъ о двохъ мучнихъ, а третее ступное, и половина к мелницѣ ставу и близъ того млина хата з дворіщемъ, тамъ же в Бакаевки лѣси зовелніе пасічніе со всею скуплею лѣсовъ частей попомѣществу с хатъ и луковъ такожъ дѣла лука сѣнокосная, прозиваемая Талинковская, с полемъ пахатнимъ, лѣси в Комарѣвки, между Антиповкою и Мицаловкою селами, кроме цѣвовского лѣса, лѣси жъ купленніе з лозами находячіеся у в урочищахъ Снѣгировцѣ и за мостомъ, сколько по купчихъ сискатся можетъ, на рѣчки Згорѣ хуторъ с построениемъ, а лісникъ ... з ставомъ, луками, по обохъ сторонахъ Згара; всавъ Згара отъ села Вознесенковъ отъ границъ рову, внизъ Згара отъ той рѣчки до Чернечого Ярку Алесенковаго окопу и икикому хутору пахатне и сѣнокосніе поле, а именно в Згаръ отъ онога села Вознесенковъ отъ окопу вишь реченного по Закруглой могилѣ, коя вправую сторону отъ трохъ могилокъ ея, противъ Вознесенковаго до шляху что идетъ изъ Золотоноши на могилу окажчиху, пока скопцамъ ограничено, и з другой стороны Згара отъ окопу помененного к Вербоку позаянковѣю могилкою до шляху богославскаго, и поза шляхомъ частъ поля купленного и чемъ и купча явствуетъ, даже за яркомъ Чернечій по надъ шляхомъ, по дорожку, а отъ дорожки по надъ яркомъ, якая идетъ дорожка, чрезъ вершину того ярка чернечого к Згару близъ окопу лесенковаго, отъ негожъ лесенковаго окопу, взявъ паки к Золотоношѣ оставя

Чернечь ярк всредку чрез дорогу поле пахатное и сѣнокос ограничено за ород, чрез вершину яру бугуславского мало недоробленной могилі недалеке от той же могилы ж от шляху якій идет на Павлѣвски хутор, а от той могилы паки до шляху того что идет на помянутую могилу, сказ чину; в деревнѣ Богославцѣ двор жилий едень, да в сотнѣ Пѣщанской на рѣчки Супой на греблѣ от Золотоноши крайний млин, о трех колах, двох мучних, а третимъ ступнимъ, за який млин еще от мене недоплачено, а долино от дому итшес доплатит, к тому млину двор с хать тамо ж в Пешаной и двѣ ниви, о коихъ купчи явствуют, и тѣ всѣ вишеписанніе добра вижиміе и недвижиміе по купчимъ явственній к двору нашому принадлежашіе, от сего числа препоручаю я правному тѣх добръ по мнѣ наслѣднику сину нашому обозному полковому Стефану, в полное вѣчное владѣніе в постоянное, ибо оной обозный синь нашъ з малих лѣтъ, такъ минѣ и покойнѣ матки своей а моей женѣ, яко и нынѣ з женою своею, всякое синовское повиновение безукоризно, и нелѣбно и нойнѣ приносять, да сверхъ того и у многих моих дѣлах и на жену мою нападках трудился, и по судамъ коштъ свѣй многий роки, и тимъ зобиженъ, чем і ѡя сам признаю доволте ен труда, и за тот его трудъ и синовское повиновение любя их в награжденіе ему усиновій удостоюваю быт вѣчнымъ и ненарушимо на всех добрах вишепоказаних наслѣдникомъ. А дочери наши до показанных добръ его наслѣдних касатся нимало не должны, ибо оніе яко то: Параскевія Жеребецкая и Любовь Гаврикова, от дому нашего доволное при выдачи замуж вивѣнены, и в дополненіе награждены, и дано онимъ Жеребецкой лѣсъ за мостом з лукою сѣнокосною, а Гавриковой где нынѣ домом своимъ жиллей мѣст част грунту во вѣчно; и лѣсъ в Бакаевци прозиваемий Огребовский, и сверхъ того ужей их моимъ коштом и трудами, з чинов нижних, в чины сотничества призведенни, за симъ онде обѣ дочери наши з их мужами от дому нашего весма доволни, дочь же наша Марія Кирилова, приданымъ розсудилъ я противку вишѣ показанныхъ сестер ея а наших дочерей доволства зверхъ их, и она удоволствованна вивѣнемъ доволнимъ числом за чим и доволно, а Одаріи Николаевой вивѣнемъ дано, еднакъ я разсуждая отческо, Дарье одной пред другой обиди несостояло, приказаль сыну нашему Стефану обозному полковому компанѣйскому в дополненіе противку другихъ еще дополнит дачею, а именно дат лѣс в Комарѣвцѣ прозиваемий Цевовскіі, луки з окопом противъ пасічного лѣса, в Бакаевцѣ купленная от Івана Мелниченка, и двор где живет нене она с мужем своимъ о двох хатах со всѣмъ строениемъ, и плецъ к тому двору смѣжний з Мазиломъ, в Золотоношѣ точію ежели паче чаяніе, тот двор имѣла б и плецъ, и показанні лѣса так и луку в продаку ко мну вступае, то некому иному якъ сину нашему Стефану обозному полковому дат с товару рогатого волов шест коров чотири, кобыльѣ 4, коней пару с поиздомъ овци всѣ наши без остатка, з сребра кубковъ 4, и ложокъ 4, а во мѣсто Янковщины купленной его обозного хутор состоящий над рѣчкою Каераем, в сотнѣ Пѣщанской с полями, и сѣнокосами ей во владѣніе; для того что ежели ей Янковщина могли би от мене отказатся, и быт за нею во владѣніи, а в смежности мая, к хутору его сину нашему обозного на Згарѣ сут, положеніе свое имѣть якъ и више писано, могу признат всегдаште в нем сори, и затемъ прекращал тѣ сори, приказаль же во мѣсто Янковщины вступит тот от обозного хутор. власнѣ, и вступлень, с повеления моего. В дополнене же вишей дачи сукнѣ якіе за жизни моеі оной дочерѣ нашей Аннѣ споражены,

долино онимъ быт всѣни без остатка за нею, и впред ежели богъ пошлет виходите й Аннѣ замужъ /: чего я отесо кладучи нашо ей благословенне желаю удостоится:/, то сынъ нашъ Стефанъ повинень всѣмъ порядки а кта веселія споража, у дому нашего безодмовно, и поучинети вишеписанное моей между дѣтми роспруѣ леть увещеваю еще симъ отческо синови Стефану обозному полковому, сооруженное нами коштомъ Живоначальной Троицы храма Господня, ежели от предъ придетъ в обвешталое и поджежитимет подчинки, то неоставляет, яко фундатора значала мы оного храма Господня были, и содержат от дому нашего на своемъ собственномъ коштѣ, иская душамъ нашимъ и свой в томъ спасенне, а по отходѣ з временного житія моего сего к вѣчному, предъ тѣло мое грѣшное /: яко жѣ и самъ хощь пречистилим усти своімъ якъ от земли взять, и в землѣ паки пойдеши:/ к земли, и хстиянсимъ порядкомъ учинить погребеніе при церкви помянутой и в поминовеніяхъ вдално от дому нашего неоставлет, и на десят сорокоустові священникамъ дат денгами; а буди бы хто могль з дѣтей нашихъ вишепомяненнихъ четверохъ дочерей или синъ обозный, противно сего моего остатній разсужденія, и ропредѣлемъ тестаменту, /: яковій я чинилъ за полного ума смотрачи по всемъ своимъ добрамъ:/ с якого умишленіе в каковъ нибуд суд за сего дестаменту занесетъ требованіемъ бо який части от моего роспредѣленія, таковому волѣ моей неслушному ни в какомъ судѣ прошу остатне ему неврит, и протолковавши ему вишеписанное мое роспредѣленіе з отказомъ иску вислат, а у востатокъ симъ заключаю да будет тое повелѣніе моему последному неслушли б проклять, анафема, в лучшую же сего моего дестаменту верное приказаль я себе неграмотному подписат, и собственную тое печат приложит, якая я приложена, и будучихъ при распредѣленіи моемъ и составленіи сего тестаменту духовного персонъ духовнихъ и мирськихъ, о підписи ихъ рукъ упросиль, и на врьдъ сотенному за силу правъ Малоросейскихъ прошу ствердит 1753 году февраля 20.

На подлинномъ тако:

К сему тестаменту охочоконного первого компанейского полку полковникъ Грігорій Павловъ, подписался, а вместо его неграмотного по іхъ прошеть свойственнимъ его ж прихода Свто Троцкого Золотоношскаго пресвиторъ Симеонъ Ивановъ руку приложил. М.П.

При вислушаніи сего духовного тестаменту былъ и непростеть Гспдна полковника Павлова вдостовѣріе подписался пресвитеръ Николаевскій Золотоноск Іоанъ Новицкій и печат приложилъ свою собственную.

При вислушаніи сего духовного дестаменту былъ и испрошетъ Гподна полковника Павлова вдостовѣріе подписался пресвитеръ Успенской, Золотоноской церкви Феодоръ Корецкий и печат приложилъ свою собственную. М.П.

При вислушаніи сего духовного тестаменту былъ и испрошетъ Гподна полковника Павлова вдостовѣріе подписался значковий полку Переяславского товаришъ Федоръ Манжакъ и печат приложилъ свою собственную. М.П.

При вислушаніи сего духовного дестаменту былъ и испрошетъ Гподна полковника Павлова вдостовѣріе подписался полку Переяславского значковий товаришъ Іванъ Алексѣевъ и собственную свою печат приложилъ. М.П.

При вислушаніи сего духовного дестаменту былъ и испрошетъ Гподна полковника Павлова вдостовѣріе подписался абшитованій сотнѣ

Золотоноскої виборний козакъ Леонтий Бутенко и печат приложилъ свою собственую а во мѣсто отца свого неграмотного з его велѣнія синъ его Ияковъ Леонтовичъ руку приложилъ. М.П.

1753 году февраля 25 вишь прописанная духовная в сотенному Золотоноскомъ правлении при прошении от полковника Компан Бйского Пана Григория Павлова была явлена, и в протоколъ точно записана, на которой духовной в достовѣрное утверждение подписалис и печать Городовую приложено.

Сотник Золотоносский Константинъ Леонтовичъ
Атаман Городовой Григорій Котляренко
М.П. [2, 282 – 285 зв.]

Д.: Олена Степанівна Самусь [3,98] (? – ран. 1753), походила з знаної в Гетьманщині родини [4,120–122]: її дід в 1689 році очолював полк, в якому було 164 козаки [5,88], потім був наказним гетьманом, полковником богуславським. Батько Степан Самійлович (? – ран. 1704), перейшовши на Лівобережжя, став значним товаришем в Лубенського полку, мати Пелагея NN (за іншими даними, Уляна) мала володіння в Золотоніській сотні Переяславського полку [2,262]. Дядько невідомого імені був полковником під регіментом гетьмана Орлика, в 1711 році заарештований генерал–лейтенантом Голіциним в Богуславі. Олена частково відкупила маєстності у свого дядька полковника [6,614] Івана Булюбаша [2,262] (чоловіка її тітки – сестри батька). Мала братів, які служили в Лубенському полку: сотника Якова, значкового товариша Данила, отамана городского лохвицького Павла [7,208], сестер Ганну, дружину компанійського полкового обозного Василя Мелеса, Марію, заміжно за значковим товаришем Федором Кохною. В Золотоноші «в поминование души свое и родителей вечно, к сооружению в пользу животворящей Троицы храма Господня», Олена віддала значні кошти [8,126]. Після своєї смерті залишила борги [2,283]. Була неписьменною і її тестамент, в якому володіння заповіла донькам, підписав зять – священник Марко Зеленський.

III

3. Стефан Григорович (бл. 1722–1782–?) – службу розпочав з 1734 року рядовим козаком у 1–му компанійському полку. Брав участь в дніпровському (писар сотенний) та очаківському походах. Сотник компанійський (з 1738). Обозний полковий компанійський (з 1759.10.12.). Учасник пруського походу. Був на чолі полку і був обраний полковником (1763–1768). 1768–1771 роки лікувався. Абшитований бунчуковий товариш (1772.7.12. – 1786 – ?). Мав 165 підданих у Золотоноші, д. Богославці, на хут. Згарська Осавульщина, Нетеповому, м. Піщаному, хут. Снігирівському Кропивненської сотні. 1782 року на нього скаржився козак Лесенко про незаконну приписку в ревізію у своє підданство. Мешкав в Золотоноші. На спомин батька та матері віддав двір св. Марку Зеленському, який до прийняття сану був писарем сотенним комонного полку Павлова [2,283]. В Золотоніському Благовіщенському дівочому монастирі був записаний поминальник його роду: Самійло, Ганна, Павло, Гафія, Стефан, Пелагея, Григорій, Олена, вбитий Василь, Лизавета, Любов, Леонтій, Стефан, Ганна, Григорій, Пелагея [9,1].....2

Д.: Ганна Василівна Томара, донька бунчукового товариша.

– Параска Григорівна.....2

Ч. Остап Жеребицький, сотник компанійський (1738–1760).

– Любов Григорівна – у тестаменті батька названа Гавриковою [10,61].	2
Ч.: Федір Малашевич, сотник компанійський (1740–1760).	
– Марія Григорівна.....	2
Ч.: Кирило Савич.	
– Дарія Григорівна.....	2
Ч.: Микола Волошин.	
– Ганна Григорівна.....	2

В наведеному родоводі залишається не з'ясованою інформація стосовно походження батьків Григорія – Павла та Гафії: ким вони були, до якого стану належали, а також місце їх проживання. Про самого майбутнього полковника можна сказати, що він був неписьменним [2,284], службу розпочав, швидше за все, на Правобережжі під керівництвом Самуся. Духовний заповіт розкриває перед нами непрості сімейні стосунки Григорія та його дружини. Також з документу ми дізнаємося про шляхи, яри, мости, стави, ріки, ліси, млини, лани, сіножаті, ґрунти, городи, хутори, дворища, винниці, кузні, що дозволяє розширити наші знання з історичної географії. Крім того, через священників ми маємо змогу встановити які існували в той час церкви.

Початковий протокол досліджуваного нами тестаменту розпочинався типовою інвакацією. Інституція (засвідчення імені, титулу і місця проживання) та нарація (засвідчення обставин справи з вказівкою випадку написання тестаменту) в документі відсутня.

Основна частина заповіту – диспозиція – містить розпорядження заповідача стосовно розподілу майна. Григорій заповів сину ґрунти з млинами, п'ятьом донькам – гроші, а крім того, Дарії – нерухомість. Особливої уваги заслуговує відношення батька до незаміжньої доньки Ганни. Григорій Павлович звернув увагу на розмір приданого, яке має бути їй виділене старшим братом Степаном.

В документі присутня карабарація (звістка про підтвержуючі знаки) – на тестаменті наявні 7 печаток. Присутність свідків при складанні документів такого роду була обов'язковою. Своїми підписами даний тестамент скріпили 8 осіб.

Кінцевий протокол (*datum*) засвідчив час написання документу, місце написання визначається дотично через вказівку золотоніських священників та сотника, а також через вказівку місця проживання заповідача.

В кінці духовниці є запис про те, що у XVIII ст. писарем сотенним золотоніським Федором Грудницьким з оригіналу була знята копія, яка і збереглася до наших днів.

Література

1. *Кривошея В., Кривошея І.* Палії, Самусі, комонники // Сіверянський літопис. – 1998. – № 4.
2. *Інституту рукопису Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського* (далі – ІР НБУ). – Ф. І. – № 57489 – 57601.
3. *Центральний державний історичний архів України в м. Києві* (далі – ЦДАУК). – Ф. 57. – Оп. 1. – Спр. 224. – Ч. 1.
4. *Кривошея В.В.* Генеалогія українського козацтва. Білоцерківський полк. – К., 2002.
5. *Чухліб Т.В.* Козацький устрій Правобережної України (остання чверть XVII ст.). – К., 1996.

6. *Эварницкий Д.И.* Источники для истории запорожских козаков. – Владимир, 1903. – Т. II.

7. *ЦДДАУК.* – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 17164.

8. *ІР НБУ.* – Ф. II. – № 27461.

9. *ЦДДАУК.* – Ф. 990. – Оп. 2. – Спр. 12.

10. *Кривошея В.В.* Українська козацька старшина. Ч.2. Синодики як джерело до козацько–старшинської генеалогії. – К., 1998.

Кривошея В.В., Кривошея Е.В. Украинская казаческая старшина. Полковник компанийский Григорий Павлович Гайворонский

Освещается духовное завещание полковника компанийского Григория Павловича Гайворонского и дана характеристика його родословной казаческого периода украинской истории.

Ключевые слова: *духовное завещание, казаческая старшина, полковник.*

Kryvosheya, V.V., Kryvosheya, O.V. Ukrainian Cossacks' foremen. Grygory Pavlovych Gayvoronsky, Colonel of employed mounted regiment

The spiritual testament of Grygory Pavlovych Gayvoronsky, Colonel of an employed mounted regiment is illuminated along with characteristic of his genealogical tree of the Cossacks period in the history of Ukraine.

Key words: *spiritual testament, Cossacks foreman, Colonel.*